

TARPTAUTINĖS POLITIKOS MOKSLŲ ASOCIACIJOS SIMPOZIUMAS VILNIUJE

Tarptautinės politikos mokslų asociacijos (TPMA) iniciatyva, 1996 m. gruodžio 10–15 d. Vilniaus universiteto Teatro salėje įvyko simpoziumas *Politinio režimo transformacija: naujoji politika Vidurio ir Rytų Europoje*.

TPMA — tai UNESCO globojama pasaulinė politologų profesinė organizacija, įkurta 1949 m. Šiandien TPMA vienija 40 kolektyvinių narių, daugiau nei 100 asocijuotų ir per 1000 individualių narių. TPMA tikslas — skleisti naujausius politikos mokslo pasiekimus, organizuoti pasaulinius politologų kongresus bei konferencijas, koordinuoti mokslinių tyrimo grupių darbą. Nuo 1994 m. TPMA nariu yra ir Lietuvos politologų asociacija (LPA).

Vilniaus simpoziume dalyvavo TPMA prezidentas prof. Jean Leca, TPMA generalinis sekretorius prof. Johnas Coakley, politologai iš Didžiosios Britanijos, JAV, Vokietijos, Lenkijos, Norvegijos, Vengrijos bei Baltijos šalių. Simpoziumo programa buvo suskirstyta į rytinius plenarinius posėdžius ir popietinį seminarą. Per keturias simpoziumo darbo dienas buvo perskaityti 23 pranešimai. Sveikinimo kalbas simpoziume pasakė Seimo Pirmininkas prof. V. Landsbergis, Atviros Lietuvos fondo vykdomasis direktorius V. Gruodis, VU prorektorius doc. S. Vengris.

Pirmąją simpoziumo dieną pranešimus skaitė TPMA prezidentas prof. Jeanas Leca ir Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius, LPA prezidentas doc. Egidijus Kūris. Prof. J. Leca nagrinėjo politinius pokyčius Vidurio ir Rytų Europoje bei jų įtaką tolesnei politikos mokslo raidai. Doc. Egidijus Kūris apžvelgė politikos mokslo disciplinos formavimąsi Lietuvoje, analizavo

išskylančias problemas. Politinio režimo transformacijos aspektai nagrinėti popietinio seminario pranešimuose, kuriuos skaitė Eurofakulteto centro Rygoje politikos mokslo ir viešosios administracijos koordinatorių dr. Jensas-Jorgensas Jensenas (Danija), *Baltijos tyrimų* direktorė dr. Rasa Ališauskienė, visuomenės nuomonės tyrimų centro direktorius dr. Vladas Gaidys, Lietuvos policijos akademijos dėstytojas Romualdas Kacevičius, *Fulbright* stipendininkas VU filosofijos fakultete Davidas Burgessas (JAV).

Antroji simpoziumo diena buvo skirta daugiapartinės sistemos formavimosi ir raidos problemoms. TPMA viceprezidento prof. Hanso-Dieterio Klingemanno (Vokietija) pranešimas buvo skirtas Vidurio ir Rytų Europos partinių sistemų modelių evoliucijai. Kauno technologijos universiteto docentas Algis Krupavičius nagrinėjo daugiapartinės sistemos atgimimo procesą Baltijos šalyse. Popietiniame posėdyje Centrinės Europos universiteto (Vengrija) dėstytojas Gaboras Toka analizavo politinių partijų vaidmenį demokratijos konsolidacijos procese. Prof. Stanislawas Gebethneris (Lenkija), Hermannas Smithas-Siverstenas (Norvegija), dr. Jūratė Novagrockienė, dr. Terry'is Clarkas (JAV), dr. Juris Prikulis (Latvija) pranešimuose nagrinėjo atskirų šalių partijų dalyvavimo parlamentiniuose rinkimuose rezultatus, partinių sistemų formavimosi tendencijas.

Trečioji simpoziumo darbo diena buvo skirta tradicinėms ir naujoms interesų grupėms bei jų įtakai aptarti. Pranešimus šia tematika skaitė Mančesterio universiteto prof. Ursula Vogel, Lietuvos filosofijos ir sociologijos instituto mokslo darbuotoja dr. Natalija Kasatkina, Varšuvos universiteto politikos mokslų departamento dėstytoja Agnieszka Rothert, TSPMI dėstytojas dr. Kęstutis Masiulis.

Ketvirtosios simpoziumo darbo dienos pranešimai skirti aktualiems Europos saugumo architektūros klausimams. Pranešimus šios dienos sesijoje skaitė Oslo universiteto Politikos mokslo instituto profesorius Oyvindas Osterudas, TSPMI dėstytojai doc. Egidijus Vareikis ir dr. Česlovas Laurinavičius, Krašto apsaugos ministerijos darbuotojas Ainis Razma.

Pagal simpoziumo programą taip pat įvyko TPMA prezidento prof. J. Leca bei TPMA generalinio sekretoriaus prof. J. Coakley susitikimas su Lietuvos Respublikos prezidentu A. Brazausku, svečių vizitas į Seimą ir susitikimas su Seimo frakcijų atstovais bei Lietuvos par-

lamentinių partijų atstovais. Simpoziumo svečiams buvo organizuota kultūrinė programa.

Svečiai ir dalyviai teigiamai įvertino simpoziumo darbą. Buvo pažymėta, kad tai pirmasis tokio lygio renginys Lietuvos politologų bendruomenės gyvenime ir sykiu pirmasis jauno Lietuvos politikos mokslo tarptautinis pripažinimas.

Simpoziumo organizatoriai dėkoja ALF valdybai už finansinę paramą, organizuojant šį renginį.

ALGIMANTAS JANKAUSKAS

POLITINIS TEKSTAS POLITIKOS MOKSLO AKIRATYJE

1996 m. gruodžio 27 d Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Politologijos mokslo taryboje Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas Lauras Bielinis apgynė socialinių mokslų srities politologijos krypties daktaro disertaciją *Kalbėjimo strategijos politiniame tekste (Lietuvos Prezidento A. Brazausko kalbų pavyzdžiu)*. Daktaro disertacijos gynimo komitetui vadovavo prof. habil. dr. E. Nekrašas (VU), komiteto nariai buvo prof. habil. dr. V. B. Pšibilskis (VU), prof. habil. dr. P. Setkauskis (VU), prof. habil. dr. A. Matulionis (Filosofijos ir sociologijos institutas), doc. dr. G. Vitkus (VU). Oficialieji oponentai — prof. habil. dr. V. Čekmonas (VU), doc. dr. K. Šerpetis (Klaipėdos universitetas).

Pristatydamas savo darbą, disertantas pažymėjo kėlęs tikslą atskleisti naujų mokslinių instrumentų galimybes tiriant politinius reiškinius. Disertacijos specifika yra ta, kad joje pirmą kartą Lietuvos politologijoje tiriant politinės įtakos aspektus politikų kalbose buvo panaudoti lingvistiniai metodai. L. Bielinio daktaro disertacija yra politikos, lingvistikos ir komunikacijos mokslų sandūroje. Jos politologinę specifiką nulėmė tyrimo objektas ir tikslai.

Disertaciją sudaro dvi dalys: (1) metodologinė ir (2) Respublikos Prezidento kalbų analizė. Metodologinėje dalyje disertantas aptaria kalbėjimo strategijos sąvoką, situacinio modelio supratimą, kontekstines